

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת וירא

בני ישראל, והם המשפיעים להם חיות וקדושה. וזהו שאמר אברהם 'ואקחה פת לחם', שהוא עצמו יקה פת לחם לאכול, ועל ידי זה 'זמעדו לבכם', כי יושפע להם חיות מן המצוות שיקיים באכילתו בנמילת ידים ובכרות הנהנין וכרכת המזון. וגם האכילה עצמה של הצדיק לעבודה תחשב, ויש גם ממנה שפעת חיות לעליונים כידוע לבאים בסוד ד' והבן.

עמוד יז

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

וירא אליו ה'. (יה א)

ולבאורה מדוע לא כתיב "וירא ה' אליו", רק הכוונה היא שהשי"ת ברא את גוף האדם "ויפח באפיו נשמת חיים" ולעיל ב' ז', שיראה האדם להשיג במוחו ברעיונו ובמחשבתו, שישירה בכל גופו ובכל עבודתו, כח שכינתו יתברך שמו, וזה "וירא אליו ה'", "אליו" רומז על הגוף, שהשרה שכינתו בתוך גופו והרגיש שאין בכח גופו רק השי"ת.

וזה עיקר כוונת הבריאה, שמתחילה נברא הגוף, ועל האדם להשרות את שכינתו יתברך שמו בתוך כל הגוף. וכמו שהתורה היא אותיות והאדם צריך להעמיק בכח מחשבתו להבין את הרמז הדרש והסוד הטמונים בהם על פי פרד"ם, כן כל האיברים וכל העולם בתחילתם הם נראים בגשמיות, ועל האדם לחפש ולהעמיק היטב במחשבתו להכניס השראת השכינה, חיות הקדושה בכל האיברים ובכל הגוף.

פרשת פקודי עמי קפג

• אדון עדות •

ואקחה פת לחם וזמעדו לבכם. (יה ה)

לשרן 'ואקחה' אינו מודקדק, והיה ראוי לומר 'זאתנה פת לחם'. אך ידוע שהמלאכים נזונים רק מן המצוות שעושים

• ישועות אברהם •

ואל הבקר רץ אברהם וגו' ויתן אל הנער וימחר לעשות אותו. (יה ז)

ודבר זה מתורת משה למדנו, וכו', מדוע לא עשה אברהם בעצמו, כי לימד אותנו בזה מכיון שעשה בנו על פיו ועל פי צוואתו, הוא כאילו עשה הוא בעצמו המצוה בלתי שום חילוק. וזה פירוש "אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה'" וכו' למען הביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו" (שם יט), היינו על אברהם בעצמו, וכו'.

בתחילת צוואתו הקי של רבינו

• היהודי הקדוש •

והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו. (יה ח)
יש להבין למה עמד אברהם אבינו ע"ה אצל המלאכים בשעת אכילה, אם הוא לא אכל עמם, איך דרך לעמוד על האורה בשעת אכילה.

ואמר הפירוש, דהנה יש אצל מלאכים מעלה וחסרון, ואצל האדם מעלה וחסרון. דהמלאכים המה בבחינת 'עמידה' ואינם יכולין להתקלקל, הוא מעלה לגביהם, אך החסרון אצלם מה שאינם בבחינת 'הליכה' לעלות למדרגה גבוהה ורמה בבחירתם, והאדם הוא בבחינת הליכה. וחסרון הוא לגביהם מה שיכול להתקלקל ולהטוא אך מעלה הוא אצלו שיכול לבוא למדרגה גבוהה, מה שאין המלאכים יכולין להשיג.

והנה אם האדם מקיים הכנסת אורחים כהוגן, נקנה אצלו מדות האורה כי ידוע שיש בכל אחד ואחד מדות טובות מה שאין נמצא בחבירו, ואם מקים הכנסת אורחים ומשמשם כהוגן נקנה אצלו גם מעלות ומדות האורה. וזהו פירוש "הוא עומד עליהם" שקנה גם מדות המלאכים, שהם בבחינת עמידה ומעלתם שאינם יכולים להתקלקל, וזהו 'עליהם', שעכשיו היה גדול מהמלאכים, כי הוא היה לו בחינת הליכה ומעלתה, ועתה קנה מאצלם גם מדרגת עמידה, והיה גדול מהם, והבין.

• תולדות אדם •

המכסה אני מאברהם את אשר אני עושה ואברהם היו יהיה וגו'. (יה ז)
ולכאורה קשה, כיון שהקדוש ברוך הוא רצה לגלות לאברהם שיתפלל בעדם, כי לא הפץ בהשתתת עולם, מפני מה לא הועיל בתפלתו. אך באמת הקדוש ברוך הוא הפץ חסד הוא מעולם, [וכו']. אבל בדורות הבאים, אף שאין לך דור שאין בו מדור המבול ומדור הפלגה ומאנשי סדום ופפרי דברים, שמי שאינו עומד בדיבורו הדין תורה הוא שהבית דין יאמרו לו מי שפרע וכו' וכו' מדו. הרי שיש בכל דור מדורות האלה.

ועל זה פעל תפלת אברהם אבינו עליו השלום, אף אם יהיה בדור ח"ו מאנשי סדום, שלא ישחיתם ח"ו, כי כבר התפלל עליהם שיציל אותם מכל רע. לזה כתיב: ואברהם עודנו עומד שם, היינו, תפלתו הקדושה, כי עמידה זו תפלה כידוע [ברכות ה], הם עומדים לעד שלא ישחיתם.

עמוד יג

• אדון עדות •

ואברהם ערדנו עמד לפני ה'. (יה כב)
יש לרמוז שאברהם אבינו ע"ה, ערדנו עומד עד היום לפני השם יתברך ומתפלל עלינו שיהיה לנו קיום בין האומות.

וירא

• חלקת יהושע •

האף תמכה וכו' והיה כצדיק כרשע. (יה כג)
"האף וגו' והיה כצדיק כרשע" - לרמזו,
 שעל ידי כעס גם הצדיק כרשע.

עמוד כט

• דברי בינה •

ויהי כאשר התעו אותי וגו' ואומר לה זה
הסדך וגו' אמרי לי אחי הוא. (כ יג)
יש לרמזו בזה, כידוע שכל מעשה אבות
 סימן לבנים, ולימד אותנו בזה איך
 שיהיה קיום לישראל בין האומות בגלותם.
 ולזה אמר "ויהי כאשר התעו אותי", היינו

כשהיו ישראל בגלות, "ואומר לך זה הסדך",
 היינו שאנחנו מבקשים מהשכינה הקדושה,
 שתשפיע חסדים טובים לעמו ישראל. ועל
 ידי זה יוכל להשפעה לילך אלינו, על ידי
 'אל כל המקום' אשר נבוא בגלותנו, "אמרי
 נא אחי הוא", היינו שנהיה באהבה ורעות
 ואחדות, ועל ידי זה יהיה כל ההשפעות
 טובות לישראל.

עמוד צט

• ויאמר משה-לברטוב •

וירא את המקום מרחוק. (כב ד)
כאשר האדם זוכה להשיג את השם
 יתברך, אז "מרחוק" - יודע הוא

הכנסת אורחים

ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' וגו. (כא לג)
 עם תחילת הנהגת מרן ה'דברי בינה' ז"ע, מהדברים
 הראשונים שהתקין, הוא מקום אכסניה לבאים בצל הקודש,
 להספיק להם אכילה ושתייה. ואף את הנגידים הרגיל לאכול
 יחד עם כולם.

והוסיף על זה במכתב על סדר הנהגתו: וכמו שמצינו אצל
 אברהם אבינו ע"ה, הראש והראשון שהכניס אמונת השי"ת
 בעולם, כתוב בו "ויטע אשל בבאר שבע". ודרשו רבותינו
 זכרונם לברכה שהוא ר"ת: אכילה שיתיה ליה, בכדי שיהיה
 לבם פנוי לעבודת השי"ת ולקבל עול מלכות שמים, כפי מה
 שהורשע בלבם מקדושת אבינו הראשון ע"ה. (רמ"העמ' צב)

מעשה שהביא מרן אדמו"ר שליט"א: פעם הגיע לבקר
 את דוד"ז בעל הישיעות אברהם ז"ע יהודי חסיד, והציע לו
 הרבי שילין אצלו. ובשעה שחשב שאינו נוכח במקום, ואינו
 רואה הציע לו בעצמו מתנו. פתאום נכנס החסיד לחדר
 וראה איך שהרבי טורח עבורו, ונהל מזה על שמטריח
 אותו כל כך עבורו וכו'. אמר לו הרבי כמתמיה: וכי פטור אני
 מקיום מצוות הכנסת אורחים בגופי. וכשרצה לעזור לו בזה
 סרב, ואמר לו: וכי אם אני תפילין גם כן תרצה לעזור לי
 בהנחת תפילין. (מבש"ט ישיעות אברהם)

מרן ה'חלקת יהושע' זצ"ל היה מורה למי שעובר לדירה
 חדשה לומר שמיינד את דירתו לשלושה דברים אלו: לגדל
 הילדים לתורה ויראת שמים, להכניס אורחים, ולענע את
 השבת. (אוצר המנהגים קלג)

אמר מרן היהודי הקדוש ז"ע: אם האדם מקיים הכנסת
 אורחים כהוגן נקנה אצלו מידות האורה, כי ידוע שיש בכל
 אחד ואחד מידות טובות מה שאין נמצא בחבירו, ואם
 מקיים הכנסת אורחים ומשמשם כהוגן נקנה אצלו גם
 מעלות ומדות האורה.

מעשה שהגיעו החסידים להתלונן לפני מרן הרה"ק רבי
 נתן דוד משידלובצא זצ"ל, על בעל האכסניא אצלו היו
 מתאכסנים בבואם אל הרבי, שאינו נותן להם מזון לשובע
 נפשם. ושולח מרן זצ"ל לקרוא לבעל האכסניא ושאלו על
 כך. ענהו שכאן לא באים לאכול ולשתות אלא לעבודת ה'
 השיבו רבינו: עולם הפוך ראית! זה שצריך לדאוג לאכילה
 ושתייה דואג לעבודת ה' יתברך, זה שצריך לדאוג לעבודת
 ה' דואג לאכילה ושתייה... (מבוא לארון עדות קסט)

כבו"ק מרן אדמו"ר שליט"א אמר פעם לאברך
 מאנ"ש, שהכנסת אורחים סגולה היא לפרנסה.

הכנסת אורחים של מרן הרה"ק מסארציווא היה לשם
 דבר, ובביתו היו תדיר אורחים, בפרט בשבתות ויו"ט ואף
 בחג הפסח. גם בעת מגוריו כפליט מהמלחמה ללא קורת גג
 ראויה, לא חדל רבינו ממנהגו הטוב ובביתו היו מתאכסנים
 אורחים ופליטים רבים שמצאו שם מנוח לכף רגלם.

כהדגשה להנהגה נעלית זו, ראו אצלו כי הפעמים היחידות
 בהם ישב בכסאו שבראש השולחן, היו כשהיה אורח אצלו
 בביתו. (המאורות הגדולים)

פתגמין קדישין מאוצר **שמשתחיים לאבק רגליהם** (רש"י) - אותם הסומכים על משאם ומתנם וריצתם ברגליהם
 לצורך פתסתם, הרי הם כאילו משתחיים לעבודה זרה - לאבק שברגליהם - לפיכך
 פרוש יל **אמר:** ורחצו רגליכם.

ישראל היא, שיהיו "כוכבי השמים, וְכֹהֵל אֲשֶׁר עַל שְׁפַת הַיָּם", ש'החול אשר על שפת הים', מרמז לשפלות, ואחדות, לפי שכל כוחו של החול הוא, שהם גרגירים רבים ומחוברים. וכוכבי השמים מרמז על כוחו של כל כוכב ואף אם הוא קטן, להאיר את החשיכה. וזו ברכה של גלויות, ובה צריך להתחזק.

זלפי זה יוצא הלכה למעשה, שעבודתנו בגלות הכללי והפרטי, חשוב מאוד לפני השי"ת, שכל פעולה וכל דבר קטן שעושה, אפילו שלא ככוונה כל כך, חשוב הוא עד מאוד לפני השי"ת, ובפרט לפי מה שנתבאר, כי בביאת המשיח, גם הקל שבקלים יתעלה ויתוקן, וכל מעשה פגום, יושלם לצורתו השלימה והמתוקנת. אך צריך תנאי לזה, שמדגיש אא"ז זיעוכ"י, שבפנימיות רצונו לעבוד השי"ת בגדלות, אך הגלות הכללי והפרטי מעכב אותו. ויסוד זה צריך "טוב טוב" להשריש בפנימיותנו, שרק אז השובה עבודתנו בקטנות המוחין ובגלות.

ברכה של גלויות

• תודת הרה"ק מלענטשנא •

זיִשֵׁב אברהם אל נערו. (כב יט)

אמר בשם הרה"ק רבי מענדלי מרומינוב **זצלחה"ה** זי"ע: ששב לימי נערותו, כמו שכתוב (תהלים קפ ה) "תתחדש כנשר נעורכי". וסוד גדול הוא.

עמוד כד

כמה רחוק הוא מהשם יתברך. מה שאין כן האיש אשר איננו משיג את השם יתברך, דומה לו שקרוב הוא.

עמוד טו

• תודת הרה"ק מלענטשנא •

וישלה אברהם את ידו ויקח את המאכלת

לשחוט את בנו. (כב ו)

אמר בשם הרב הקדוש מרומינוב

זצוקלחה"ה: בהיות שלא רצה הבורא

יתברך שאברהם אינו ישחוט ליצחק אינו, על כן לא רצתה ידו ליקח המאכלת, עד שהיה צריך לשלוח את ידו ליקח בחזקה, כי חשב שהשם יתברך אמר לו לשחטו. עכת"ד. עמוד כד

• מנשר טוב •

והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים

וגו. (כב יז)

זעניין זה נרמז בברכה שבירך הקב"ה

את אברהם אינו, בזמן היציאה

לגלות, ככתוב (לעיל טו ה) "ויאמר הבט נא

השמימה וספר הכוכבים, אם תוכל לספר

אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך". וזה **זעניין**

זנמשלו ישראל לכוכבים, וזעניין שכמו

שהכוכבים יש לכל אחד מהם תפקיד מיוחד,

ויש להם כוח מיוחד להאיר מתוך החושך. כן

הוא הכוח המיוחד והמשונה הזה שיש לכלל

ישראל, להיות ככוכבי השמים ולהאיר

בחושך העוה"ז והגלות, בעולם טמא ומזוהם,

הדומה ללילה ולחושך. וזה נרמז בכוונת

אומרו ית' "זֶאֱעָשֶׂךָ לְגוֹי גְדוֹל", שמרמז על

בחינה של גדלות וחשיבות מתוך הגלות

דייקא.

זאני אומר תמיד, שהברכה של כלל